

28

B. C. D.

DISPVATATIO IN AVGVRALIS JVRIDICA

DE

JVRE PRINCIPVM

VVLGO

Gürsten - Recht,

QVAM

ITA DECERNENTE

MAGNIFICO ET ILLVSTRI ICONSULTORVM ORDINE
AD CONSEQUENDOS SVM MOS JVRIS
HONORES PRIVILEGIAQUE DOCTO.

RALIA RITE OBTINENDA

SOLENNIORI

ERVDITORVM IN REGIA VNIVERSITATE ARGENTO-
RATENSI CONSPICVORVM EXAMINI

CONSECRAT

JEREMIAS EBERHARDVS LINCK,

ARGENTORATENSIS.

AD D XII. MARTII MDCCVIII.

RECUSA WITTEBERGAE,
LITTERIS JO. GVILIELMI BOSSOEGELII, cō locc XL.

DISPUTATIO IUNAQARII MARIIC
B. C. D.

MRE PRINCIPVM

litteris R. Phil.

AD CONSOLIDANDOS SUMMOS HABIT
HONORIS PRIVILEGIIS DOCUMENTO.

RESTITUTIO LIBRIS CONSERVATIONE PROINTO.

RESTITUERE CONSERVARE EXAMIN

TERMINIS EBRRAICIS FINIT.

REGIMENTA ETIUS.

POSITIONES
CONCERNENTES

JVS PRINCIPVM
VVLGO

Das Fürsten-Recht.

POSITIO I.

Sudex Imperii Romano-Germ. pro varie-
tate circumstantiarum varius est, sem-
per tamen est primarius uel Imperator
uel Rex Romanorum.

A 2 II.

II.

Hinc non tantum in minoribus sed et in duobus summis iudiciis primas obtinet partes. in iudicio enim Antico solus iudicat, inque Camera imperiali sub eius nomine et sigillo Mandata emanant.

III.

Sic et in maioribus feudalibus causis ius cognoscendi sibi vindicat, sed quomodo? Doctores satis anxie disquirunt, aliis imperatori solam cognitionem, (a.) aliis et simul Paribus Curiae eam afferentibus. (b.)

IV.

Vltimi nituntur iure Principum, vulgo Fürsten-Recht / iure antiquissima imperii obseruantia fulcito, cuius uigore in causis quae Statuum imp. uitam, bona, famam, dignitatem attinent, imperator quidem iudicare ualeat, sed hoc tamen temperamento, ut iudicium Parium Curiae desuper audiatur, eorumque uotis in pronuncianda sententia utatur.

V. Im-

- (a) Buxtorf ad A.B. Thom. Mich. de Jurisd. Reink. Schüz. Stamler. Sprenger. &c.
(b) Strauchius, Myler, Textor Merckelbach, Conring, Struv. Burgold. &c.

V.

Imperatori solam cognitionem adscribentes multa contra modo dictum Ius Principum moliuntur. Nos pro ingeniali in jure Publico nondum versati facultate tentabimus, an Iurisdictionem Principum in principiis suis firmam judicare possimus, salua tamen praerogativa & Iuris & dignitatis Cae-
sareae Majestati pebita.

VI.

Et quidem si Teutonicae gentis, ut libertatis tenacissimae (a) primaenum consideres Statum, (b) tempora Francorum victorias secuta, progressumque usque ad hodierna tempora, fundamenta pa-
rum contemnenda reperies.

VII.

Praesertim cum Status Monarchiae temporatae mixtus Ordd. Imp. uigilantia & Imp. oscitania in Monarchico-Aristocraticum formareretur, Magistratusque terras nomine Imperii gubernatas hereditario Iure incipere possiderent.

A 3

VIII.

(a) Tacitus lib. I. de mor. Germ. c. II. n. I.

(b) Grot. I. 2. de I. B. & P. c. 9. §. II. n. 3. Carolus Sigan. de antiqu. Iur. Prouinc. c. 2. & seqq.

VIII.

Hinc enim (a) probabile est, eos, quoad feuda regalia certis iudiciis sibi prospexisse, eaque Consuetud. feudalibus conformasse, quibus utique iudicium Parium (b) expresse praecipitur.

IX.

Accedit, quod Magistratus illi non tantum proprio Iure ditiones illas poliederint, sed & in terras illas superioritatem territorialem nauci fuerint. & in consortio Majestatis in Imperio fulgentis eminuerint.

X.

Ordines ergo Imperii tam in partem Dominii feudalis quam Majestatis acceristi Iurisdictionem hanc specialem a primis cunabulis fundatam habent, qua si probari non poterit, eos excidisse, cur illis ea non amplius competit, non video, quod urgat.

XI.

Innumera, (c) quae in Historia reperiuntur exempla satis meam opinionem secundant. Ex omnibus aliqua

(a) Schwed. Part. Spec. Sect. 1. cap. 9. n. 12.

(b) 2. feud. 15. circa f. uers. illud tamen sciendum est.

(c) Cor. Disp. de J. Imp. Germ. Thes. 48. & seqq. Burgold. ad Instr. Pacis part. 2. d. 20. Thes. 3.

aliqua tantum. Henricum IV. sub quo Principum
potestas maxime crevit Saxones a Gregorio VII. alias
Hildebrando dicto ad rebellionem excitati in Legibus
Pacis obstrinxerunt ut Duci Ottoni Ducatum Baio-
riae responscenti intra anni spaciū iuxta Principum
Iurisdictionem satisfaceret. (a) D

XII.

In seculo Frid. Barbarosse eadem iurisdictio plenissime obseruata cernitur. In causa (6) Henr. Leonis contra Dominum Colonensem & Theodoricum de Landsberg, item in causa eiusdem contra uitricum eius Bauariae Ducem. (c) Idem assertur in contentione (4) inter Henr. Brunsuicensem & Adilbertum Frisingensem Episcopum, inter Hermannum Marchionem de Baden & Eginonetum Comitem de Friburg. sub Henr. VI. nec minus in Controversia Henr. & Ludouici Dueum Bauariae temporibus Sigismundi, Alberti II. & Frid. III.

VII

XIII

- (a) Monachus Herueld. in Chron. Histor. Germ. sub A. 1073.

(b) Arnoldus continuator Chronicl. Sclau. Helmoldi lib. 12. c. 24. ad A. 1179. citatus quoque a Schiltero in Comment. Cod. Allem. feud. ad Cap. 117. n. 4. Otto de S. Blasio cap. 23.

(c) Auentinus lib. 6. Annal. Boia.

(d) Limn. Tom. I. Iur. Publ. lib. 2. cap. 9. n. 36.

XIII.

Omnium autem D. D. Iuris Publ. & Historico-
rum autoritatem uincit ipsa Imperatoria Sigismundi
confessio (a) in literis Concilio Basileensi missis, qui
bus causam Erici V. Ducis Saxo-Lauenburg. qui Mar-
chionem Misniae ob Electoratum Saxoniae ad Con-
cilium dictum in Ius citauit, auocauit, protestatus-
que est negocium esse a Paribus Curiae s. Electori-
bus terminandum, pro more stylo & consuetudine
in S. R. I. introducto.

XIV.

Eandem protestationem Sigismundus obseruan-
tia & exemplis fulciuit (b) lites inter Henr. & Albertum
Duces Bauariae Constantiae Parium iudicio sopiaens.
Imo Basileae super eodem Iure (c) Constitutionem emi-
sit, qua communi Procerum consensu veterem in
S. R. I. a Maioribus sancte seruatum morem con-
firmauit.

XV.

Sic & literae Frid. III. ad Henr. Bauatiae Du-
cem, Instructio Henr. Bauarie Ducis ad suos dire-

(a) Londorp. Tom. 1. Actor. publ. c. 3. p. 27.

(b) Limn. cit. l. n. 25.

(c) Dafz die Kerser in Sachen, so eines Fürsten Leib, Chr
und Lehenschafft betreffen, so wohl Geistl. als Weltl.
ja auch wohl Gefürstete Alebt nieder setzen mögen.

¶ ut & Ludou. Divitis, Ducis Henr. Ducum Bauariae nec non March. Brand. Alberti literae in eo,
quod haec tenus dictum, consentiant. (a)

XVI.

Sufflaminatur hic exemplis R. I. Norib. disponsens, (b) daß alle Lehen / es seien Ober- oder Unter-
Lehen / berechtet werden / sollen von den Lehen-Herren
und seinen Männern / davon sie zu den Lehen
führen.

XVII.

Et licet post Maximil. I. Carolus V. Rudolphus II.
Matthias & Ferd. II. Iuris Principum faciem immutare
conati essent, plane tamen suppressimere nequiuierunt & prout uel Caess. uel Principum res florebant, hi in consilium adhibiti uel non. Hinc in subsecutis Capp. & Pace Monasteriensi Principum autoritas maxime restaurata. (c)

XVIII.

Quid contrariae sententiae Patroni sentiant,
uidendum. Obiciunt antem hi plura, magnitudinem
causarum a magno iudice dirimendam, ip-

B sum

(a) Limn. cit. l. c. 38. Londorp. T. act. publ. c. 5.

p. 32. n. 12. (b) de A. 1466.

(c) uid. art. 40. Ferd. IV. Leop. art. 39. Iosephi. 18.
in fin.

sum (a) Ius feudale commune in Imp. receptum,
Constitutionem Frid. II. (b) & Alberti I. Specialem
harum causarum reservationem (c) a Carolo V. & Fer-
din. I. (d) declaratam, (e) Iudicii Aulici Ordinationem
& Parium Curiae impotentiam Principum aliquem
uel constituendi uel tollendi.

XIX.

Sed & porro pro eis facit silentium A.B. aliarum-
que L.L. publ. nec ipsam Sigismundi confessionem
necessitatis sed voluntatis fuisse exclamant, hincque
seqq. uel antecedd. Imps. minime praejudicantem.
Regerunt denique primarium feudorum Dominium
Imperatori competens, uaria (f) praejudicia, nec
non textum (g) Instr. Pac. Monast.

XX.

His tamen brevissime occurrentum est. Et
primo quidem magitudine causarum magnos requi-
reens.

(a) 1. feud. 18.

(b) vid. Lond. T. I. act. publ. c. 5. p. 33. n. 13. Et Gol-
daftus part. 2. der Reichs-Satzungen.

(c) In Ord. Worm. de Anno 1521. §. ob auch Sachen
fürstien.

(d) Ord. Cam. part. 2. tit. 7.

(e) tit. 2 pr. 16. Hohe und niedre Lehen.

(f) vid. Schwed. Part. Spec. Sect. I. c. 9. n. 11.

(g) Art. 5. §. quoad processum. 54. ibi: Liberumque
sit suae Majestati.

zens judges Iuri Principum in tantum non obest, ut
potius pro eo militet, cum Status Imp. & magnos ju-
dices esse nemo inficias sit iturus.

XXI.

Neque II. Ius feudale nobis obstat, si distinguis
inter beneficia Longob. a solo Imperat. dependentia
& Germanica, Imperium quoque recognoscens.
Regnum enim Italicum cum Germanico, quoad in-
ternam regiminis formam, nunquam fuit confu-
sum, neque subseqq. temp. Ius Longob. feud. Pro-
ceres in iis agnoscere credendum est, quae Iuribus suis
praejudicant, licet alii ad hanc responsonem non de-
ueniant, & simpliciter dicant in illo textu Pares Cu-
riae non excludi sed potius includi (a).

XXII.

Constitutio Frid. II. & Alberti I. qua Comitis Pa-
latinii Iudico causas Principum & similium denegant,
(b) sibimet ipsis cognitionem vindicantes secundum
morem & Consuetud. in Imp. receptam contra adver-
sarios retorqueri potest. Quis n. aliis fuit mos a Ma-
joribus seruatus, quam ut in Iudicio Parium tales li-
tes terminatae fuerint, hinc Comes Palat. tantum ex-
clusus, ipsi vero Impp. cum Paribus Curiae ad cogni-
tionem causarum accedebant.

B 2

XXIII.

(a) Casp. Bitsch in Comment. ad I. feud. 18.

(b) vid. Limn. c. I.

XXIII.

Eadem ratione occurritur Ordinationi Regim.
& Camerae. Exclusio enim Cameram & Regimen-
tum tantum respicit, non reliquos Imp. Proceres.
Est ergo haec Reservatio ab Imperatore respectu
Camerae & Regimenti tantum, non integrum Parium
Curiae, qui potestate cognoscendi de feudis rega-
libus nunquam Camere contulerunt.

XXIV.

Quod Ord. Iud. Aul. attinet, ex ea, ut firmum
deducatur argumentum, impedit & sana uerborum
explicatio & nondum a (4) Statibus ejusdem facta ap-
probatio, utpote qui questi sunt, sibi eam non legi-
timo modo esse communicatam.

XXV.

Impotentia porro Parium Curiae Principum ali-
quem uel faciendi uel tollendi nos non moratur. Ca-
mera n. de feudis minoribus judicium fert, quae nun-
quam uel dedit uel dare potuit. Et in Principibus
Majestatis Romano-Germ. confortibus ius raticatum
esse comitiali uoto dignitatem Principis aut conferen-
di aut admendi quis ignorat?

XXVI.

(4) Limn. T. 5. in add. ad 9. cap. 4. Monita communia
ad cap. fut. Imp. Electori Mog. 17. April. A. 1658.
exhibita ad art. 42.

XXVI.

Multo minus silentium A. B. aliarumque sanctorum publ. ius Principum temerabit. Sed n. hoc fundatum dedimus supra tam in origine sua quam in progressu, exemplis, consuetudine, constitutionibus sufficientissime fulcitum, ut adeo frustra sint, qui Sigismundi confessionem voluntatis magis quam necessitatis fuisse autemant.

XXVII.

Nec melioris farinae sunt illi, qui Primario fedorū Dominio Imperatori competente se muniunt. Nil enim aliud inde concludi potest, quam ut primario etiam de fendo possit cognoscere. Primae ergo partes debentur Imperatori, ut Capiti, merito, secundae autem Paribus Curiae.

XXIX.

Et quamvis per praeiudicia aliquando Iuri Principum videatur derogatum, id ramen tantum viderur & non est. Res enim ab aliis gesta aliis non praeiudicantur. Imo ipsa illa, quae allegant, praeiudicia iuri nostro vindicando apertissime succurrunt. Sententiae enim in illis causis ab Imperatore latae aut nulla executione secundabantur aut per pacem Westphalicam rescindebantur.

XXIX.

Fortissimum est, quod ex Instr. Pacis opponunt, Imperatori in causis maioribus & unde tumultus in Imperio timeri possent libertatem relinquente uota Principum

cipum requirendi. Sed hanc obiectionem diluit diuer-
sitas causarum maiorum & ipse sensus Instr. Pac. Lo-
quitur enim de causis ad Iud. Aul. delatis, nego autem
causas feudales maiores & Germanicas, similesque ad
Iud. Aul. pertinere. Nec hae tantum tumultus ciere
possunt. Dantur aliae maiores, Causae Italicae &c. Imo
parua saepe scintilla magnum excitauit incendium.

XXX.

Stabilitam ergo Jurisdictionem Principum opinor.
Circa quas autem causas ueretur, magno conatu di-
sceptatur. (a) Feudales & Allodiales maiores, Crimi-
nalesque in illo Judicio diiudicari & Consortium Maie-
statis tam in Feudalibus quam in allod, sese exserens
& consuetudo ab antiquo seruata haec tenusque non
abrogata, imo (b) Capp. nouissimis fulcita, sat demon-
strare uidetur.

XXXI.

Quod Criminales attinet, etiam si Ferd. III. Imp. in
Capitul. art. 30. expresse Electores obligauerint, ut ne-
mo Statuum in consultis Electoribus proscribatur, at-
tamen reliqui Imp. Status his non contenti ad antiquum
Imp. morem prouocarunt: (c) ut eorum quoque uota
sub oriente casu audiantur.

XXXII.

In ciuilibus caus. dist. inter feudum admendi ido-
neas

(a) vid. constit. Frid. II. & Alberti I. apud Londorp.
Goldastum c.l.

(b) Cap. Ferd. IV. art. 40. Leop. art. 39. Josephi art. 38.

(c) Entel Frid. von Herden Grundveste des H. Röm.
Reichs, Part. 3. c. 5. p. 243.

neas & inter eas, quae non sunt tales. Dist. derivatur ex (a) Constit. Imp. quae contra Jus Principum communiter allegatur, ubi Ducatus, Principatus, Comitus &c. uni parti in totum & definitive gänzlich und endlich abjudicandi cognitioni Cæsareae referuntur dicuntur, salvo nimis rur Jure Principum.

XXXIII.

Q. An illa uerba gänzlich und endlich de peritorio tantum, an uero etiam de possessorio intelligenda. Affero posterius ob generalitatem textus. Nam & sententia definitiva in possessorio ferri potest (b) Accedit continentia causae (c) ne quidem ex prerogativa beneficii diuidenda.

XXXIV.

Judices in hoc Judicio singulari sunt Imperator, Principes, Comites, Barones, imo etiam Civitates proratione ram feudi regalis abjudicandi quam ipsius personae delinquens. Non obstante quod Fürsten-Recht vocetur, cum a posteriori fiat denominatio. Sic Camera Imperii vocatur Räthseliche Kammer etiam si ejus Judices & Assessores a toto Imperio constituantur. Ita

licet

(a) Constit. Ord. Worm. supra alleg. §. Ob auch Sachen fürstlichen, Herzogthum, Fürstenthum, Grafschaften betreffend, scilicet die einem Theil gänzlich und endlich abgesprochen werden sollen.

(b) vid. O. C. part. 2. tit. 21. Leypold de concurrentia Jurisd. q. 5. Limn. lib. 2. c. 9. n. 81.

(c) I. 10. Cod. de Judic. vid. Cap. Ferd. IV. Joseph. & Leop. supra alleg. ibi: nach Gelegenheit der Sachen Fürsten und Stände Bedenken zu gebrauchen.

licet Fürsten: Necht appelleatur, tamen Jurisdictio haec etiam, ad Ciuitates extendi potest, sunt enim & Pares Curiae & Co- Imperantes, utut inaequali potentia gaudentes.

XXXV.

An cum Austregis concurrentem Jurisdictionem habeant, controueritur & rectius negatur ob Ord. Cam. qua disponitur eas causas in Judicio Austregarum uentilari, quae per appellationem ad Cameram deuoluji possunt. (a) Imone quidem causae ad Judicium Principum spectantes per modum reconuentiones (b) coram Austregis deduci possunt, (c) uti nec in Arbitros compromitti.

XXXVI.

Ad quem sententiac in Judicio Principum latae executio pertineat, non incongrue quaeri posset; Et cum L.L. publicarum Imp. expressa cesset dispositio communem Juris regulam sequi merito quis debet, quae ei cuius est Jurisdictio ordinaria executionem quoque Jurisdictionis optima connexione assignat, ad analogiam ergo executionum a circulis faciendarum a proximis seu vicinis statibus sententia executioni dari

commodissime poterit.

(a) O.C. part. 2, tit. 2, §. 2, doch soll keiner Parthen J. tit. 28, §. 1, it. tit. 6, §. 1.

(b) Schubhard de Aufreg. c. 5, n. 108. Limn. T. 3, li. 9. c. n. 76.

(c) O.C. part. 2, tit. 7, ibi uns vorhehalten, Myler. de St. Imp. cap. 20, n. 17. Merckelbach apud Klock. V. 1. Conf. 7. n. 31. & seqq.

F. I. N. I. S.

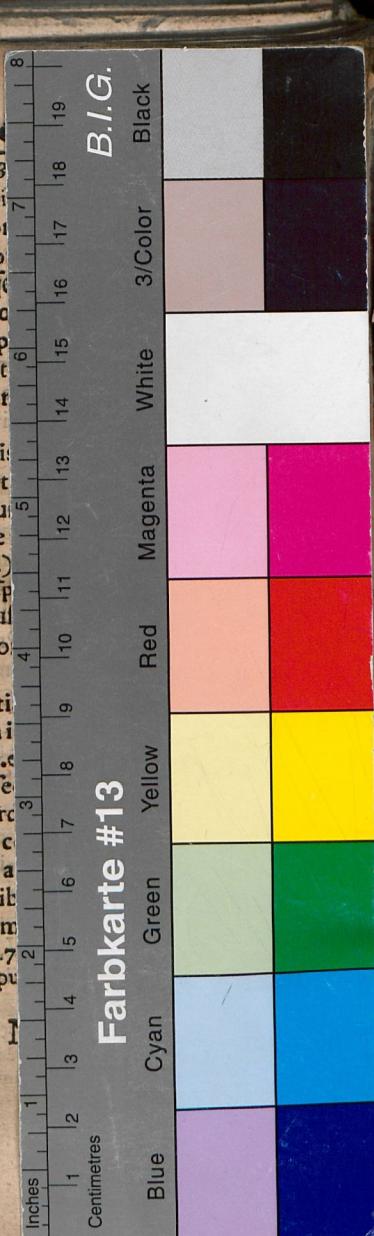
Straßburg, Drss., 1804-08

ULB Halle
005 359 848

3

28
9

B. C. D.
DISPV TATIO IN AVGVR ALIS JVRIDICA

DE
JVRE PRINCIPVM

VVLGO

P. 159
Fürsten - Recht,

QVAM

ITA DECERNENTE
MAGNIFICO ET ILLVSTRI ICONSULTORVM ORDINE
AD CONSEQUENDOS SVMMOS JVRIS
HONORES PRIVILEGIAQUE DOCTO.

RALIA RITE OBTINENDA
SOLENNIORI
ERVDITORVM IN REGIA VNIVERSITATE ARGENTO-
RATENSI CONSPICVORVM EXAMINI
CONSECRAT

JEREMIAS EBERHARDVS LINCK,
ARGENTORATENSIS.

AD D XII. MARTII MDCCVIII.

RECUSA WITTEBERGAE,
LITTERIS JO. GVILIELMI BOSSOEGELII, cl 1000 XL.

KONFRED
UNIVERS
ZVHL